

La tasca de comentar un text filosòfic no difereix substancialment d'altre tipus de comentaris. La funció principal del comentari és **comprendre**, d'una banda, **el que el text mostra**, és a dir, el que apareix literalment escrit, i per una altra, **el que s'oculta en el text**, aquells aspectes no manifestats expressament, però que donen sentit al propi text (intenció de l'autor, problemes als quals intenta respondre, circumstàncies de l'època, pensament general de l'autor, etc.)

Per a realitzar un comentari de text és necessari utilitzar uns **instruments o tècniques** que ens facilitin la tasca. A més, és necessari molta pràctica; pel que és aconsellable no desesperar inicialment, però també no desistir en el propòsit. Practiqueu, pratiqueu i pratiqueu!

A continuació s'ofereix una guia, que no pretén oferir un sistema infalible, si no una orientacions que potser resultin útils.

Anem a pams per a no perdre'ns. Primer tractarem la part del **resum**, que és l'aspecte que atén més a la literalitat del text (A la prova de selectivitat això correspon a la 1a i 2a pregunta). Després ens dedicarem a l'**explicació**, que és l'activitat més comprensiva del comentari text (A la prova de selectivitat això correspon a la 3a, 4a i 5a pregunta).

1.- **Resum del text:**

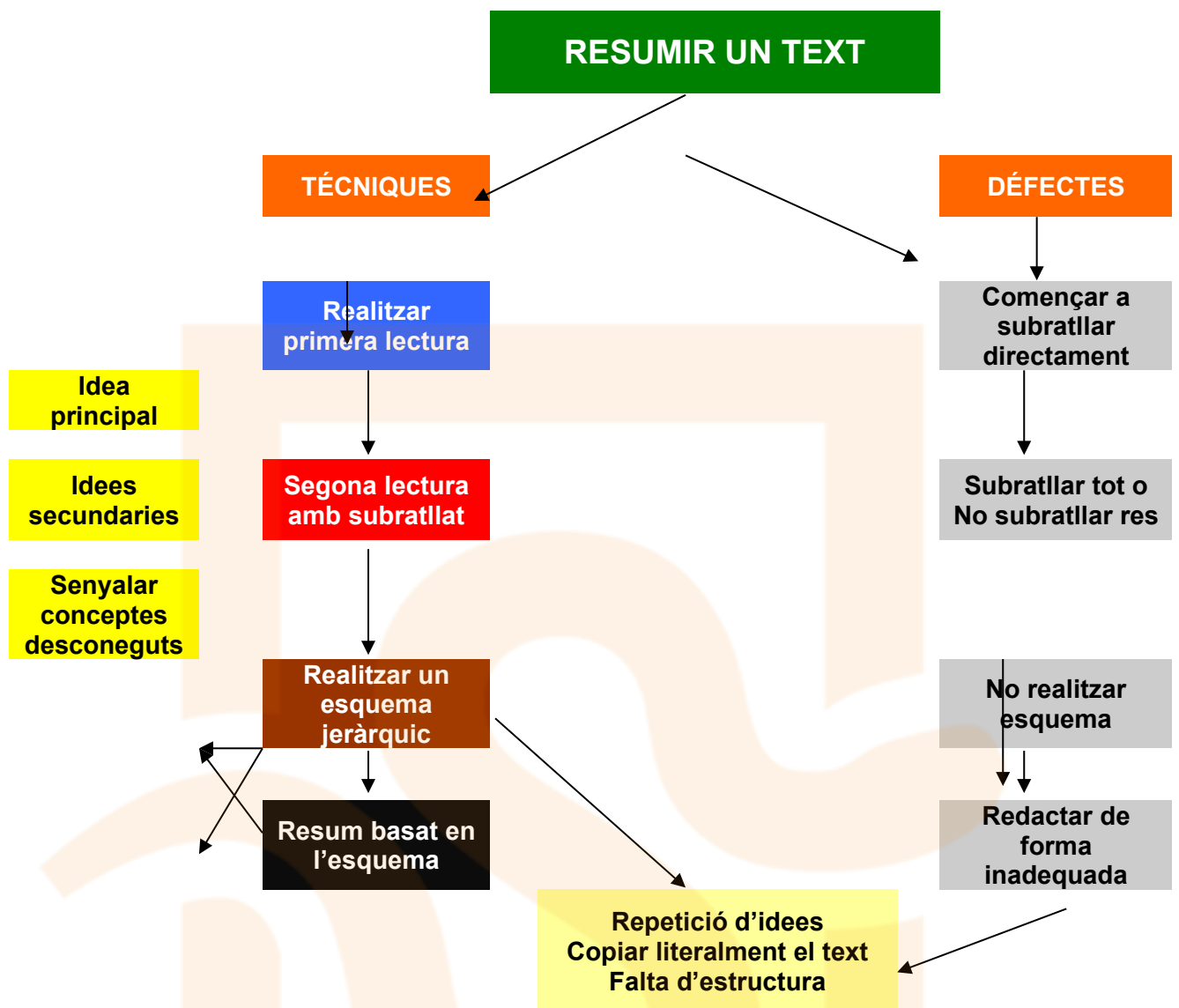
El primer que hem de fer quan hem de resumir un text és seguir el següent procediment:

a) Realitzar una **primera lectura** de tot el text. Això ens permetrà tenir una **visió general** de les qüestions que es plantegen en el mateix. Alguns alumnes comença a subratllar en la primera lectura, amb el que al tenir una **visió parcial** del text, **no subratllen correctament**.

b) Realitzar una segona lectura **subratllant** les idees principals, les secundàries, els conceptes rellevants i els termes desconeguts (és molt important comprendre aquests termes, bé mitjançant la utilització del diccionari o preguntant a alguna persona experta). Els **defectes** més generalitzats dels alumnes en l'ús de la tècnica del subratllat solen ser dues: **subratllar la gairebé totalitat del text** i **no subratllar pràcticament gens**.

c) Realitzar algun tipus d'**esquema**. És important que aquest tingui una estructura jeràrquica, la qual cosa ens permetrà mostrar l'estructura del text: idees principals, idees secundàries i les seves relacions entre les mateixes. Un model d'esquema jerarquitzat són els **mapes conceptuals**. És característic en els alumnes **no realitzar aquest pas**, amb la qual cosa al realitzar el resum s'obté un mal resultat: **repetició d'idees, còpia literal del text, desordre i falta d'estructura...** La utilització d'esquemes jerarquitzats també facilitarà la tasca d'explicar ordenadament el text.

d) **Redactar el resum**. En ell cal fer constar: la idea o idees principals, les idees secundàries i les relacions existents entre elles, és a dir, l'estructura lògica o de raonament del text. Atendre als aspectes **sintàctics** del text ens facilitarà aquesta tasca. El resum és la **tasca més senzilla** d'un comentari de text, però molts alumnes **no li concedeixen** importància i per això són **incapaços** de fer una **bona explicació** del mateix.

2.- L'explicació del text

L'explicació és l'aspecte més comprensiu del comentari de text i probablement el més difícil. Com ja hem indicat anteriorment, aquest no es pot portar a terme correctament si no hem entès la literalitat del text, i si no hem realitzat els passos anteriors (encara que sigui mentalment).

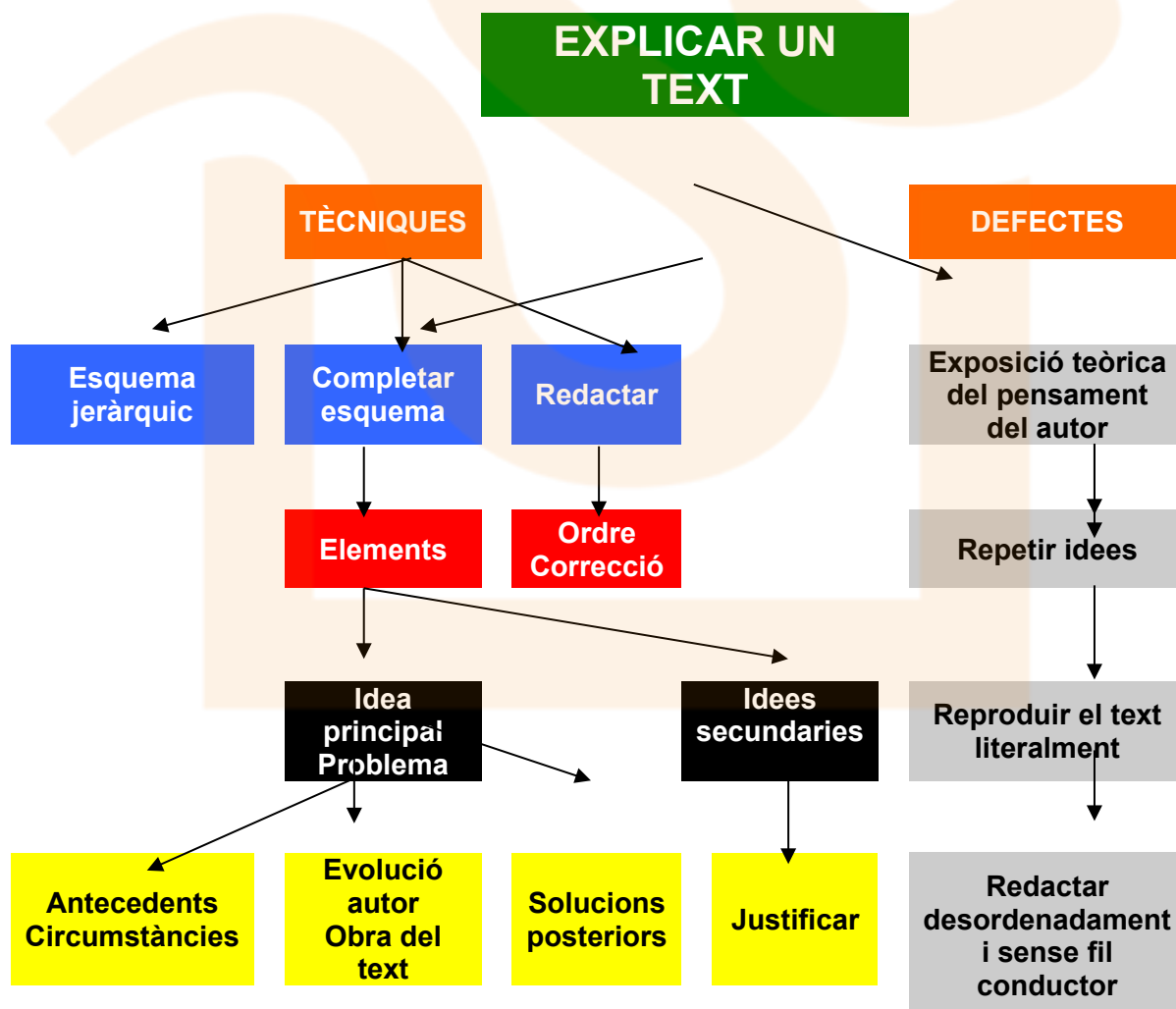
El mateix que en el resum, existeixen unes **tècniques** que ens faciliten realitzar una explicació amb correcció. Els passos que podríem seguir són els següents:

- Partir de l'esquema jerarquitzat, alguns** ho obliden i comencen la seva explicació exposant el pensament general de l'autor **sense atènyer-se al contingut del text**.
- Completar** l'esquema anterior, o **realitzar un nou**, amb els aspectes que anem a desenvolupar en l'explicació. En aquest és bé tenir present **diversos elements**:

- **Partir** de la **idea principal** del text i de la problemàtica del mateix.
- **Indicar** els **antecedents** filosòfics i les **circumstàncies** que generen dit problema.
- **Referir** la **situació del problema** en l'**evolució** del pensament de l'autor i en l'**obra** a la qual pertany el text.
- **Justificar** les idees del text en relació amb el pensament de l'autor.
- **Indicar solucions posteriors** al problema del text.
- **Redactar** ordenadament i amb correcció tenint en compte l'esquema anterior.

Seguint aquests passos podràs arribar a comentar un text filosòfic amb suficient garantia d'èxit. Potser seguir aquests passos et sembli una mica forçat; però amb el temps aniràs aconseguint soltesa i assoliràs un estil personal.

És important que evitis els **defectes típics** d'una explicació: exposar el que un sap de l'autor, repetir idees, reproduir el que apareix en el text, redactar de forma desordenada i sense un fil conductor, etc.

A l'explicació has trobat orientacions de com es fa el **resum** d'un text i de com es fa l'**explicació** d'un text.

Observa que, al final de cada una de les explicacions, apareix un esquema del que està explicat.

Fixeu-vos com està fet l'esquema. De qualsevol text que s'hagi de resumir o comentar, s'ha de saber fer un esquema semblant.

